

Внесок на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю.
Звіт про нарахування, обчислення та сплату внеску на підтримку
працевлаштування осіб з інвалідністю. Терміни подання та сплати.

Внесок на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю (далі - внесок) - внесок цільового призначення, збір якого здійснюється в обов'язковому порядку з метою фінансового забезпечення соціального захисту осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю.

Засади збору та ведення обліку внеску, умови та порядок його нарахування і сплати та повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку, визначаються Законом України від 21.03.1991 року №875-ХІІ «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»

Платниками внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю є роботодавці, у яких середньооблікова кількість штатних працівників облікового складу у календарному кварталі становить вісім і більше працівників та які в цьому кварталі не виконали обов'язок щодо нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, встановленого цією статтею.

Роботодавцем для цілей цього Закону вважається юридична особа незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, фізична особа - підприємець, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту), контракту про проходження служби або на інших умовах, передбачених законодавством, крім цивільно-правових договорів, та несуть відповідальність за підприємство та/або установу;

Не є платниками внеску:

роботодавці, у яких середньооблікова кількість штатних працівників облікового складу у календарному кварталі становить менше восьми працівників;

роботодавці, у яких середньооблікова кількість штатних працівників облікового складу у календарному кварталі становить вісім і більше працівників та які в цьому кварталі виконали обов'язок щодо нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, встановленого цією статтею;

дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав.

Розмір внеску обраховується платником шляхом визначення результату добутку таких показників:

40 відсотків середньомісячної заробітної плати (винагороди) у відповідному календарному кварталі, розрахованої на одного працівника; кількість місяців у кварталі;

різниця між встановленим нормативом робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю і середньообліковою кількістю штатних працівників - осіб з інвалідністю за квартал, які працевлаштовані роботодавцем з урахуванням вимог, визначених цією статтею щодо розміру оплати праці.

Разом з цим, на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та до останнього числа останнього місяця кварталу, в якому воєнний стан буде припинено чи скасовано, розмір внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю встановлюється на рівні 50 відсотків розміру, визначеного статтею 18² Закону України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні".

Такий підхід щодо пільгового розміру внеску обумовлений вимогами п. 3 розд. II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 4219.

Розмір внеску розраховується з показників кварталу, за який він сплачується.

Для цілей розрахунку внеску середньомісячна заробітна плата (винагорода) обчислюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (Постанова КМУ від 25 лютого 2026 р. № 268 «Про затвердження Порядку обчислення середньомісячної заробітної плати (винагороди) для розрахунку внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю»)

Норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю встановлюється у кількості:

одного робочого місця з розрахунку нормальної тривалості робочого часу або якщо за рахунок заходів розумного пристосування тривалість робочого часу є скороченою або неповною, за умови нарахування за цей час заробітної плати, розмір якої перевищує розмір мінімальної заробітної плати, - для платників внеску, у яких середньооблікова кількість штатних працівників облікового складу за квартал становить від 8 до 25 працівників;

4 відсотки середньооблікової кількості штатних працівників облікового складу за квартал з розрахунку нормальної тривалості робочого часу або якщо за рахунок заходів розумного пристосування тривалість робочого часу є скороченою або неповною, за умови нарахування за цей час заробітної плати, розмір якої перевищує розмір мінімальної заробітної плати, - для платників внеску, у яких середньооблікова кількість штатних працівників облікового складу за квартал становить більше 25 працівників;

2 відсотки середньооблікової кількості штатних працівників облікового складу за квартал з розрахунку нормальної тривалості робочого часу або

якщо за рахунок заходів розумного пристосування тривалість робочого часу є скороченою або неповною, за умови нарахування за цей час заробітної плати, розмір якої перевищує розмір мінімальної заробітної плати, - для платників внеску закладів охорони здоров'я, реабілітаційних закладів та надавачів соціальних послуг; державних, комунальних та недержавних підприємств, установ, організацій, основним видом діяльності яких є реабілітація осіб з інвалідністю, навчання таких осіб або догляд за ними.

Роботодавці самостійно розраховують показник нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, встановлений цією статтею, з округленням його до цілого значення згідно з математичними правилами округлення.

У межах зазначеного нормативу робочих місць також здійснюється працевлаштування осіб з інвалідністю, які страждають на психічні розлади, відповідно до Закону України "Про психіатричну допомогу".

До виконання зазначеного нормативу робочих місць зараховується працевлаштування роботодавцем відповідної кількості осіб з інвалідністю, розмір оплати праці кожної з яких перевищує розмір мінімальної заробітної плати у розрахунку за повністю відпрацьований календарний місяць. У разі недотримання роботодавцем вимоги щодо розміру оплати праці працівника, який є особою з інвалідністю, такий роботодавець не має право враховувати цю працюючу особу з інвалідністю у виконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Роботодавець у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, має право зарахувати до виконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю забезпечення роботою осіб з інвалідністю першої групи незалежно від причин її встановлення або осіб з інвалідністю другої групи з порушенням зору або психічними розладами у розрахунку одна працююча особа з інвалідністю за двох штатних працівників (два робочих місця визначеного нормативу).

Виконання роботодавцем обов'язку щодо нормативу, встановленого цією статтею, може здійснюватися також шляхом працевлаштування особи з інвалідністю на умовах стажування, передбаченого Законом України "Про зайнятість населення", та проведеного в порядку, визначеному цим Законом.

Для виконання роботодавцем нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю відповідно до цього Закону враховується виключно стажування, під час якого особа з інвалідністю, яка проходить стажування, отримує заробітну плату в розмірі, що перевищує розмір мінімальної заробітної плати.

У разі виявлення за результатами проведення заходів державного контролю за виконанням нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю випадку безпідставного зарахування працюючої особи з

інвалідністю до нормативу відповідно до цієї статті роботодавець зобов'язаний самостійно нарахувати і сплатити внесок за весь період такого зарахування.

При здійсненні розрахунку нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю до середньооблікової кількості осіб штатного облікового складу не включаються штатні одиниці, що відносяться до робіт, професій з важкими, шкідливими чи небезпечними умовами праці, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

З 25.09.2026 набрав чинності наказ Міністерства фінансів України від 25.08.2026 № 453 «Про затвердження форми Звіту про нарахування, обчислення та сплату внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07.09.2026 за № 1217/46611 (далі – наказ № 453).

1. Кому потрібно подавати Звіт?

Звіт необхідно подавати роботодавцям та платникам внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю (внесок).

2. Куди потрібно подавати Звіт?

Звіт необхідно подавати до податкового органу за основним місцем обліку.

Це обумовлено тими ж вимогами пп. 1 п. 2 розд. II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 4219.

3. Коли потрібно подавати Звіт?

Звіт подають протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу, до податкових органів. Сплату внеску необхідно здійснити протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання Звіту.

Водночас відповідно до пункту 2 наказу № 453 передбачено, що Звіти за звітні періоди 2026 року, граничні строки подання яких настали до набрання чинності наказом № 453, подаються протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу, в якому цей наказ набрав чинності.

Отже, враховуючи дату набрання чинності наказу № 453, Звіти за I – III квартали 2026 року, починаючи з 01.10.2026 (дата введення форми у дію) необхідно подати у термін не пізніше 09.11.2026. Якщо в цих Звітах є суми обчисленого та нарахованого внеску – сплатити такі суми не пізніше 19.11.2026.

4. Як потрібно подавати Звіт?

Звіт можна подати в один із способів:

на папері – особисто або поштою (з повідомленням про вручення та описом з вкладення) до податкового органу за місцем обліку. Якщо Звіт надсилається поштою, то таке відправлення має бути здійснено не пізніше ніж за п'ять днів до закінчення граничного строку подання Звіту;

в електронній формі – засобами електронного зв'язку з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуг». У такому випадку заповнюється документ за формою **J/F0500701** (J – для юридичних осіб, F – для фізичних осіб).

Якщо Звіт подається роботодавцем, то рядки 091-093, рядки 1–5 розд. I, рядки 1–3 розд. II, рядки 1–5 розд. III залишаються пустими (для Звіту в електронній формі) або прокреслюються (для Звіту в паперовій формі).

Якщо Звіт подається платником внеску, то в одному із р. 091-093 проставляється відмітка, а р. 1–5 розд. I, 1–3 розд. II, 1–5 розд. III заповнюються на загальних підставах, враховуючи опис зазначених рядків та приміток до них.

При заповненні р. 3 розд. II платник внеску має застосовувати формулу:

$40\% * \text{р. 2 розд. II} * N * \text{р. 5 розд. I}$, де N – кількість місяців у кварталі (по замовчанню дорівнює 3, але в окремих випадках може набувати інших значень – детальніше розглянемо у змодельованих сценаріях).

Якщо Звіт подається за звітний період, який припадає на період з початку дії воєнного стану на території України та до останнього числа останнього місяця кварталу, в якому воєнний стан буде припинено чи скасовано, то платник внеску має застосовувати формулу:

$(40\% * \text{р. 2 розд. II} * N * \text{р. 5 розд. I}) * 50\%$.

Такий підхід щодо пільгового розміру внеску обумовлений вимогами п. 3 розд. II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 4219.

Звіти про нарахування, обчислення та сплату внеску (Звіт) за I та/або II квартали 2026 року подаються протягом 40 календарних днів після закінчення III кварталу 2026 року – не пізніше 9 листопада 2026 року.

Тобто роботодавцям / платникам внеску необхідно врахувати такі умови:

- якщо внесок не нараховується – Звіт потрібно подати у зазначений 40-денний строк;
- якщо внесок нараховується – Звіт також подається у цей строк, а нарахований внесок необхідно повністю сплатити протягом 10 календарних днів після закінчення граничного строку подання Звіту.

Якщо ці вимоги виконані, штрафні санкції та пеня за Звітами за I та/або II квартали 2026 року не застосовуються.

Водночас надалі за порушення строків подання звітності або сплати внеску законодавством передбачена фінансова відповідальність.

Зокрема:

за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) внеску - у розмірі 7 відсотків своєчасно не сплачених сум;

за донарахування податковим органом або платником несвоєчасно нарахованого внеску - у розмірі 10 відсотків зазначеної суми за кожний звітний період, за який донараховано таку суму, але не більш як 50 відсотків суми донарахованого внеску;

за неподання, несвоєчасне подання, подання не за встановленою формою звітності про нарахування внеску - у розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (**170 грн.**).

Крім того, на суму недоїмки нараховується пеня – 0,1 відсотка суми недоплати за кожен день прострочення.

Пеня, передбачена цією статтею, нараховується з першого календарного дня, що настає за днем закінчення строку внесення відповідного платежу, до дня його фактичної сплати (перерахування) включно.

Код платежу, на який сплачується внесок на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю, штрафи та пеня «50070100»